

Bilim, Bilim Dışı İdeolojilerin Hizmetinde Olabilir Mi?

Madde, Diyalektik ve Toplum Yayın Kurulu

Madde, Diyalektik ve Toplum'un üçüncü sayısı ile karşınızdayız. Heyecanla ve biraz da belirli bir yolu geride bırakmanın mutluluğuyla hazırladık bu sayıyı. Heyecanımız derginin içeriğine dairdi; bilimin güncel konularından tarihsel başlıklara kadar uzanan dolu dolu bir sayı ortaya çıkardık. Mutluluğumuz ise dergimizin ilk çıkış baskısı diyebileceğimiz bir süreci geride bırakmasına dairdi. Evet, Madde, Diyalektik ve Toplum gitmek, ulaşmak istediği yeri görebileceği kadar çıktı yoluna.

Ancak mutluluğumuz aslında ironik bir yan içeriyor: Çünkü 2018 dünyasında, bilimin her yerde kol gezdiği, cep telefonlarından sağlığa kadar hemen her yere girdiği, ancak insanların bu kadar bilimsel düşünceden uzaklaştırıldığı bir dönemde, **Madde, Diyalektik ve Toplum** ile bilim alanında sınıfsal bir tavır geliştirmeye çalışıyoruz. Bu nedenle gerek dergi-mizle gerekse Bilim ve Aydınlanma Akademisi ile bilimsel dünya görüşünü her yere ulaştırmaya çalışıyoruz.

Bu sayımız iki dosya konusu içeriyor.

İlk dosya konusu **Bilimde İdealist Sapmalar** başlığını taşıyor ve çok da önemli soruları ele alıyor: Bilim bilimsel olmayı savunabilir, gerici ideolojileri yaymaya, meşrulaştırmaya ve destek olmaya çalışabilir mi? Bilimin her zaman ay-

dınlanmanın hizmetinde olduğunu düşünmüyor muyduk?

Oysa anlıyoruz ki, verili tarihsel dilimin özelliğine ve egemen sınıfın gereksinimlerine göre, bilim pekâlâ gerici ideolojileri destekleme ve yayma aracı olarak kullanılabilir. Bu dosya konusu, dergimizin katkılara sürekli açık bir dosyası olmaya devam edecek ve bilimin bu özelliğini teşhir eden, belgeleyen ve bu anlamda sınıflı toplumlarda bilimin yapısını anlamamıza yardımcı olan bir belge toplamına ulaşacağını düşünüyoruz. Bu nedenle Madde, Diyalektik ve Toplum'un idealist felsefenin farklı bilim alanlarındaki güncel görünümüne dair katkılara her zaman için açık olduğunu belirtmeliyiz.

Bu sayıdaki dosyada ise bilimin ırkçılığı desteklemek ve biyolojinin kuralları ile toplumsal gelişmeyi mahkûm

etmek için nasıl kullanıldığına ilişkin yazılar bulacaksınız. **Recep Özgür Taşkent** ve **Ezgi Altınışık** insanlarda ırk kavramının genetik bilimi açısından içerdiği boşluğuna işaret ediyorlar ve bu konudaki güncel çelişkilere değiniyorlar. **Erhan Nalçacı** tarih içinde ırkçılık, öjeni ve sosyal-Darvinizmin toplumsal arka planını inceliyor ve gerici bir paradigmanın

bilim insanlarını nasıl yüzlerce yıldır esir aldığını gösteriyor. **Nevzat Evrim Önal** ise sosyal-Darvinizmin

2018 dünyasında, bilimin her yerde kol gezdiği, cep telefonlarından sağlığa kadar hemen her yere girdiği, ancak insanların bu kadar bilimsel düşünceden uzaklaştırıldığı bir dönemde, Madde, Diyalektik ve Toplum ile bilim alanında sınıfsal bir tavır geliştirmeye çalışıyoruz.

toplumsal olarak en çok etkili olmuş başlığını, insanın doğası gereği bencil olduğu savını masaya yatırıyor.

Ayrıca bu dosyada, son 25 yıldır emekçi sınıflardan yana derinlikli üretimleri, tavrı ve ısrarıyla etkili olmuş bir halk sağlığı olan **İlker Belek**'in **Halk Sağlığında İdealist Sapmalar** başlığındaki görüşünü paylaşıyoruz.

İkinci dosyamız ise kısa bir süre önce yaşamını yitiren Stephen Hawking ile ilgili. Teorik fizikteki çapı, ağır nörolojik hastalığına rağmen ürün vermeye devam etmesi ve popüler bilime katkısıyla uzun süre tartışılmayı ve ele alınmayı hak eden Hawking'le ilgili yazılarımıza bu dosya ile başlamış oluyoruz. **Hasan Karabıyık** fizikçi olarak bir Hawking değerlendirmesi sunuyor. **Mehmet Ali Olpak** burjuva aydınlanmacılığı başlığında geçen yüzyılın önemli fizikçilerine ilişkin bir yöntem tartışması başlatıyor. **Gün Günel** ise Hawking'in en popüler kitabı olan "Zamanın Kısa Tarihi"ni bize tanıtıyor. **Stephen Hawking** ile ilgili yazılara ve katkılara önümüzdeki sayılarda da açık olduğumuzu bir kez daha hatırlatmalıyız.

Bu sayıda dosya dışı iki makalemiz var. Bunlardan ilki aslında ilk sayıdan itibaren yer verdiğimiz **Lisenko tartışmalarına bir katkı** niteliği taşıyor. **Gizem Batı Ayaz, Özge Şahin ve Umur Ayaz** kaleme aldıkları makalelerinde epigenetik uygulamaların tarım pratiğindeki yerini tartışıyorlar. Gericilik döneminin güncel bir işareti haline gelen **aşı karşıtlığını** ise **Ahmet Soysal** ele alıyor.

Üçüncü sayımızın kitap tanıtımı bölümünde İraz Akış, İlker Belek'in aydınlanma mücadelesinde önemli bir

boşluğu dolduran "**Din Bilim Felsefe: Aklın Dogmayla Savaşı**" adlı kitabını tanıtıyor.

Söyleşi kısmında ise ilginç bir konuğumuz var. Söyleşiyi gerçekleştiren Zuhal Okuyan bize Midilli adasından bir deprem uzmanını, **Stavros Tassos**'u tanıtıyor. Tassos bilim insanlığının yanı sıra Yunanistan Komünist Partisi'nin Midilli milletvekili ve aynı zamanda Yunanistan Barış Derneği Başkanı. Kendisine ve Zuhal Okuyan'a bu keyifli söyleşi için teşekkür ediyoruz. Söyleşinin dergimizde İngilizce ve Türkçe olarak yer aldığını da hatırlatıyoruz.

Ve bir de önemli bir haber: MDT'nin ilk cildini yılsonunda toplu halde basmayı düşündüğümüzü haber vermek isteriz. Böylece MDT sadece internetten ulaşılan bir yayın olmanın dışında basılı olarak kütüphanelere de girebilecek ve kitap raflarından ulaşılabilecek.

2019 yılının, yani ikinci cildin sayılarında daha fazla yazarın katkısını alabilmek istiyoruz. Bu nedenle önceden ilan edilecek dosya konuları için şimdiden çalıştığımızı ve muhtemelen bunlara dördüncü sayıda yer vereceğimizi de paylaşalım.

Bilim ve Aydınlanma Akademisi'nin 29 Ağustos-2 Eylül tarihleri arasında Ürkmez-İzmir'de gerçekleştireceği yaz okulunda buluşmak üzere...

Dostlukla.